

Řešení domácí přípravy VIII – český jazyk – 7. A

(11. – 15. 5. 2020)

1. Uč. str. 81/cv. 1 a), b): Přs – přísudek slovesný, Přjs – přísudek jmenný se sponou, H – holý, R – rozvitý (tučně - slova, která rozvíjejí přísudek), N - několikanásobný

Kniha se mi velmi líbila (Přs, R). U boudy byl uvázaný veliký pes (Přs, R). Jeho otec je ředitelem velkého průmyslového podniku (Přjs, R) a tetička pracuje v knihovně (Přs, R). Liška se mihla a zmizela (Přs, N). Obloha byla jako vymetená (Přjs, H). U potůčku kvetly blatouchy (Přs, R). Zdeněk Troška je režisérem slavné trilogie Slunce, seno... (Přjs, R). Na strmém vrchu se pyšně tyčil starý hrad (Přs, R). Její oči byly modré jako pomněnky (Přjs, R). Seděli jsme (my) na lavičce v parku (Přs, R) a poslouchali jsme (my) koncert z kolonády (Přs, R). To je pravda (Přjs, H). Maminka koupila Ondrovi nový kopací míč (Přs, R). Náš sen se stal skutečností (Přjs, H). Jiří Trnka byl spoluzakladatelem studia kresleného filmu Bratři v triku (Přjs, R).

2. PS str. 33/cv. 8:

Když v lednu včely vylétají, nedobrá rok ohlašují. Jestli únor honí mraky, staví březen sněhuláky. O svatém Tomáši sníh bředne na kaši. Když je duben pěkný, bude květen ještě lepší. Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři. Pankrác, Servác, Bonifác jsou ledoví muži, Žofie je jejich kuchařka. Na svatého Jána otvírá se léto brána. Svatá Markyta hodila srp do žita. Svatá Anna chladná rána. Od svatého Bartoloměje slunce již tolik nehřeje. Po svaté Tereze mráz po střeších leze. Na svatou Kateřinu schováme se (my) pod peřinu. Po studeném prosinci bude (nastane) úrodný rok.

3. PS str. 33/cv. 9 (doplním jen věty k obrázkům, své vlastní věty jste vytvořili sami – jen pozor na shodu přísudku s podmínkem):

Děti skládaly dekorace z papíru. Sportovci běhali na pláži. Lvíčata pila vodu z řeky. Lvíčata a lvíce dováděly u řeky. Holky plávaly v bazénu. Karolína a Filip závodili na kole.

4. PS str. 34/cv. 10:

VĚTA	TVRZENÍ	KÓD
Byla s mým výkonem spokojená.	Ve větě je přísudek jmenný se sponou.	1
Rozhlédl se a viděl, že je v ředitelně. (on)	Ve větě je podmět nevyjádřený.	1
Jemné stříbrné nástroje stály na stolcích s dřevěnými nohami.	Ve větě je rozvitý podmět vyjádřený.	1
Míč bum na podlahu.	Ve větě je přísudek jmenný.	0
Portréty bývalých ředitelů a ředitelek visely na zdi.	Ve větě je rozvitý přísudek slovesný.	1

5. Pracovní list:

SLOVESNÝ ROD

Podtrhni ve větách vlnovkou tvary vzratných sloves (tj. sloveso+zájmeno se), která vyjadřují trpný rod (náповěda – do věty, kde je sloveso v rodě činném můžeš smysluplně doplnit správný tvar zájmena SÁM, u vět se slovesem v rodě trpném to nejde):

Děti se koupaly na koupališti. Tyto domy se stavěly několik let. Knihy se v knihovně půjčují každý den. Vlk se vracel z lesa. Dnes se hraje Dvořákova opera Rusalka. Jirka se snažil překonat svůj osobní rekord. Podívejte

se na to. V továrně se vyrábějí součástky do aut.

Podtrhni ve větách slovesné tvary (jsou v rodě činném), převed' je do rodu trpného a věty napiš. Vzor: Koně táhli (rod činný) vůz naložený dlouhými kládami. Vůz naložený dlouhými kládami byl tažen (rod trpný) koňmi.

Knihu vytiskli ozdobným písmem. – **Kniha byla vytištěna ozdobným písmem.**

Lišku zlákala návnada. – **Liška byla zlákána návnadou.**

Stěny vymalovali na bílo. – **Stěny byly vymalovány na bílo.**

V galerii vystavili obrazy starých mistrů. – **V galerii byly vystaveny obrazy starých mistrů.**

Pazourek využívali pravěcí lovci k mnoha účelům. – **Pazourek byl pravěkými lovci využíván k mnoha účelům.**

VĚTY DVOJČLENNÉ, JEDNOČLENNÉ A VĚTNÝ EKVIVALENT

Doplň do tabulky správně písmena vět z nabídky:

a) Stýská se mi. b) Musíme se víc snažit. c) Pohádka pro děti. d) Rozejděte se! e) V pokoji bylo uklizeno. f) Výborně!
g) Nastala zima. h) Brrr! i) Začalo pršet.

VĚTA DVOJČLENNÁ	VĚTA JEDNOČLENNÁ	VĚTNÝ EKVIVALENT
b)	a)	c)
d)	e)	f)
g)	i)	h)

PODMĚT

Rozliš věty s podmětem nevyjádřeným (podmět napiš do závorky nad větu) a věty s podmětem všeobecným (podtrhni je):

Máte rádi zmrzlinu? **(vy)** U nás v kině to hráli celý týden. Na tohle vážně nemám čas! **(já)** Benzín prodávají i do kanystrů. V neděli pojedeme k babičce. **(my)** Vůbec se mi neozval. **(on)** Psali o tom v novinách.

PŘÍSUDEK

Podtrhni ve větách přísudek (vlnovkou) a přísudek vyjádřený citoslovcem změň na slovesný a naopak - slovesný přísudek změň na citoslovečný (můžeš upravit slovosled). Věty napiš: (vzor: Vrabec frr na strom. – Vrabec uletěl na strom.)

Najednou někdo buch, buch na dveře. – Najednou někdo zabouchal na dveře.

Auto hlasitě zatroubilo. – Auto hlasitě tú, tú.

Liška šup do nory. – Liška skočila do nory.

Pes zavrčel a zaštěkal na kočku. – Pes vrr, haf, haf na kočku.

Veverka skočila na strom. – Veverka hop na strom.

Ježek dupy dup a šup do křoví. – Ježek zadupal a zaběhl do křoví.

Nahrad' sloveso BÝT vhodnějším slovesem tak, aby smysl věty zůstal zachován. Věty napiš: (vzor: Lampa je v koutě u okna. – Lampa stojí v koutě u okna.)

Děti jsou na pískovišti. - Děti si hrají na pískovišti.

Prádlo je na balkoně. – Prádlo visí na balkoně.

Přednáška byla v přednáškovém sále. – Přednáška se konala v přednáškovém sále.

Je na světě nějaká spravedlnost? – Existuje na světě spravedlnost?

Jídlo je na sporáku. – Jídlo se hřeje na sporáku.

Kapr byl u nás před Vánocemi ve vaně. – Kapr plaval u nás před Vánocemi ve vaně.

Ve větách podtrhni vlnovkou přísudek a do závorky za větou doplň, zda se jedná o přísudek slovesný (Přs) nebo přísudek jmenný se sponou (Přjs):

Padá mokrý sníh. (Přs) V pokoji zazvonil telefon. (Přs) Český pravopis je obtížný. (Přjs) Rád bych vám

pomohl. (Přs) Tatka je dobrý řidič. (Přjs) Ta židle je volná? (Přjs) Křesla potřebují nový potah. (Přs) Strýc se stal předsedou sportovního klubu. (Přjs)

V následujících větách změň přísudky jmenné se sponou na přísudky slovesné. Věty napiš. Smysl věty musí zůstat zachován: (vzor: Kamarád není moc dobrý plavec. – Kamarád moc dobře neplave.)

Sýr v lednici byl zkažený. – Sýr v lednici se zkazil.

Nejsem fanouškem této hudební skupiny. – Tato hudební skupina nepatří mezi mé oblíbené.

Můj kamarád je vášnivý šachista. – Můj kamarád vášnivě rád hraje šachy.

Zeleninový salát byl velmi chutný. – Zeleninový salát mi moc chutnal.

Romana je velký smíšek. – Romana se ráda a často směje.

Byl jsem tím mile překvapen. – Moc mile mě to překvapilo.

A nyní naopak – ve větách změň přísudky slovesné na přísudky jmenné se sponou. Věty napiš: (vzor: Teta prodává v obchodním domě. – Teta je prodavačka v obchodním domě.)

Eva se vždy elegantně obléká. – Eva je vždy elegantně oblečená.

Pavel výborně běhá. – Pavel je výborný běžec.

Listí už opadalo. – Listí už je opadané.

Horolezec se výstupem velmi unavil. – Horolezec byl výstupem velmi unavený.

Maminka vášnivě ráda čte detektivky. – Maminka je vášnivá čtenářka detektivek.

Bratr opravuje v autoservisu auta. – Bratr je automechanikem v autoservisu.

Tyto věty převed' (napiš) do množného čísla a podtrhni v nich podmět (rovnou čarou) a přísudek (vlnovkou):

Dřevorubec kácel stromy napadené kůrovcem. – Dřevorubci káceli stromy napadené kůrovcem.

Kotě běhalo za klubíčkem. – Kotata běhala za klubíčkem.

Srna se pásala u lesa. – Srny se pásaly u lesa.

Lampa nám svítila do očí. – Lampy nám svítily do očí.

Lev se uložil do stínu pod vysoký strom. – Lvi se uložili do stínu pod vysoké stromy.

Poštovní holub přinesl vzkaz. – Poštovní holubi přinesli vzkazy.

Sokol kroužil nad polem. – Sokoli kroužili nad poli.

Les šuměl ve větru. – Lesy šuměly ve větru.

Film o rytířích se nám líbil. – Filmy o rytířích se nám líbily.

Šedý osel hýkal v ohradě. – Šedí osli hýkali v ohradě.

Děda sedával s dýmkou venku. – Dědové sedávali s dýmkami venku.